

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Indløseligheden af Nationalbankens Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta.

Formanden: Inden Forhandlingen genoptages, ønsker jeg at gøre opmærksom paa, at det er min Agt at søge Forhandlingen om denne Sag tilendebragt i Dag — kan det ikke ske i Eftermiddagsmødet, maa det ske i et Aftenmøde —, og at det ligeledes er min Hensigt at lade Lovforslaget komme til tredje Behandling i et nyt Møde i Dag, for saa vidt Tinget dertil maatte give sit Samtykke.

Forhandlingen genoptoges.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærboel): Jeg vil gerne takke Ordførerne for det socialdemokratiske Parti og det radikale Parti, de ærede Medlemmer Hr. Hauge og Hr. Rager, for deres Tilslutning til det foreliggende Lovforslag om visse Ændringer i Valutaloven,

Valutaordningen er nu behandlet saa mange Gange her paa Rigsdagen, at det snart er vanskeligt at sige noget nyt derom. Navnlig er det vanskeligt at gøre det efter det meget indgaaende og kyndige Indlæg, som det ærede Medlem Hr. Hauge, der mere end nogen anden her i Salen har arbejdet med og er fortrolig med disse Spørgsmaal, har givet. Jeg kan i et og alt slutte mig til det ærede Medlems Udtalelser, ligesom jeg ganske kan henholde mig til, hvad Folketingsudvalgets Flertal har udtalt i den om Lovforslaget afgivne Betænkning.

Naar man gennemgaar Rækken af de Lande, med hvilke vi har maattet afslutte Handelsaftaler for at muliggøre og sikre vor Eksport, og naar man kender alle de Vanskeligheder, som det baade paa det ene og det andet Omraade forvolder at overvinde de Hindringer, der opstilles for vor Eksport af de Varer, hvis Eksport er livsvigtig for os, forekommer det mig ganske indlysende, at det ikke vilde være forsvaret paa noget Punkt at svække det Instrument, som vi har i Valutaordningen, det Instrument, som dog i nogen Grad har været i Stand til at aabne de stængede Døre, og dette er jo et af Valutaordningens Hovedformaal. Vi ser Gang paa Gang, at det ikke er muligt at opnaa Adgang til Eksport til Gengæld for Import af Varer, der falder uden for Valutaordningen, og det vilde derfor for Eksportens Skyld være meget

uheldigt at gaa til en voldsom Udvidelse af Frilisten, selv om det for Handelen og paa visse Punkter ogsaa for Industrien kunde være bekvemt, om dette skete. I øvrigt skal jeg ikke gaa nærmere ind paa hele dette handelspolitiske Spørgsmaal, idet jeg gaar ud fra, at den højtærede Udenrigsminister som ved tidligere Lejlighed særligt vil besvare de i saa Henseende stillede Spørgsmaal og belyse denne Side af Sagen.

Ofte siges det, og det er ogsaa sagt under denne Debat, at Valutaordningen ikke opfylder nogen af sine Formaal, hverken det handelspolitiske, det beskæftigelsesmæssige eller det valutariske. Hvad Eksporten angaar, viser Kendsgernerne imidlertid, at Paastande om, at Valutaordningen ikke har gjort sin Gavn, er ganske forkerte. Selve de nøgne Talfakta, som ikke kan bestrides, viser, at det er lykkedes ikke alene at opretholde vor Eksport, hvad der er meget over for de Restriktioner, der møder os i de fleste Lande og deriblandt de for vor Eksport vigtige Lande, men at det endogsaa er lykkedes trods Vanskelighederne at forøge Eksporten ikke ubetydeligt.

Hvad det beskæftigelsesmæssige angaar, vil jeg sige, at det er rigtigt, at vi har stor, alt for stor Arbejdsløshed, men hvor uhyre meget større vilde Arbejdsløsheden ikke have været, hvis vi ikke havde haft Valutaordningen, der i betydeligt Omfang har værnet os mod Dumping og ført til, at gode danske Varer fremstillet af danske Hænder finder Anvendelse i Stedet for Varer fremstillet i fremmede Lande og for en stor Del paa Basis af Arbejdsløsheder, der ligger i et helt andet Niveau end de danske Lønninger og Omkostninger. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller indrømmede ogsaa i sin Tale i Gaar Valutaordningens beskæftigelsesmæssige Betydning, idet han sagde, at det var klart, at Ordningen havde skabt en betydelig Beskæftigelse.

Naar det ikke ad denne Vej er lykkedes at skabe en større Beskæftigelse, og naar Valutaordningen er sat svagere ind paa dette Omraade end paa det valutariske Omraade, er Aarsagen hertil tydeligt og klart den, at man for at komme gennem de fremmede Indførselsrestriktioner og skaffe Mulighed for en betydelig Eksport specielt af Landbrugsprodukter har været nødt til at administrere Valutaordningen saaledes, at der er aabnet Adgang til en meget betydelig Importforøgelse. Dette er en Linie, der er fulgt væsentlig af Hensyn til Landbrugets Interesser og disses afgørende Betydning for Landets Økonomi. Derfor har man i be-